

OPERAČNÝ PROGRAM
KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Európska únia

Ministerstvo životného prostredia
Slovenskej republiky

**SCHÉMA ŠTÁTNEJ POMOCI
NA OCHRANU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
v oblasti znižovania znečisťovania
ovzdušia a zlepšenia jeho kvality
pre programové obdobie 2014 – 2020**

SKUPINOVÁ VÝNIMKA

Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti znižovania znečisťovania ovzdušia a zlepšenia jeho kvality pre programové obdobie 2014 – 2020 – skupinová výnimka

A. PREAMBULA

Predmetom *Schémy štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti znižovania znečisťovania ovzdušia a zlepšenia jeho kvality pre programové obdobie 2014 – 2020 – skupinová výnimka* (ďalej len „schéma“) je poskytovanie štátnej pomoci (ďalej len „pomoc¹“) z Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „OP KŽP“) na podporu projektov prispievajúcich k zníženiu znečisťovania ovzdušia a nadväzne k zlepšeniu kvality ovzdušia.

Cieľom pomoci je zníženie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia prostredníctvom podpory investičných opatrení na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, a to podporou projektov zameraných na zníženie množstva emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia a zlepšenie jeho kvality, realizovaných nad rámec noriem Únie týkajúcich sa ochrany životného prostredia alebo zvyšujúcich ochranu životného prostredia v prípade absencie noriem Únie.

Schéma zároveň vychádza z kontextu Operačného programu Kvalita životného prostredia schváleného vykonávacím rozhodnutím Komisie zo dňa 28.10.2014, číslo CCI 2014SK16M1OP002, ktorým sa prijíma Operačný program Kvalita životného prostredia.

B. PRÁVNY ZÁKLAD

Právny základ schémy tvorí nasledovná legislatíva EÚ a SR:

1. Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17.06.2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy² (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“).
2. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č.1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa

¹ V schéme uvádzaný pojem „nenávratný finančný príspevok“ je považovaný za identický s pojmom „pomoc“.

² Ú. v. EÚ, L 187, 26.06.2014, str. 1.

stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej len „všeobecné nariadenie“);

3. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006 (ďalej len „nariadenie o Kohéznom fonde“);
4. Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
5. Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
6. Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov;
7. Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej pomoci“);
8. Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
9. Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
10. Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
11. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;
12. Zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov;
13. Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“);
14. Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „systém riadenia“);
15. Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „systém finančného riadenia“).

C. POUŽITÉ DEFINÍCIE

Pre účely tejto schémy platia nasledujúce definície:

- **MSP** znamená malý a stredný podnik, pričom určujúcou definíciou MSP je definícia uvedená v čl. 2 ods. 2 a prílohe č. 1 nariadenia o skupinových výnimkách, ktorá zároveň

tvorí prílohu tejto schémy.

- **norma Únie** je:
 - a) záväzná norma Únie, ktorá stanovuje požadované úrovne ochrany životného prostredia, ktoré majú jednotlivé podniky dosiahnuť, alebo
 - b) povinnosť podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ³ využívať najlepšie dostupné techniky (BAT) a zabezpečiť, aby úrovne emisií znečisťujúcich látok neboli vyššie, ako v prípade úrovne emisií pri uplatňovaní najlepších dostupných techník; pre prípady, keď úrovne emisií spojené s najlepšimi dostupnými technikami boli vymedzené vo vykonávacích aktoch prijatých v súlade so smernicou 2010/75/EÚ, sa tieto úrovne budú uplatňovať na účely tohto nariadenia; ak budú tieto úrovne vyjadrené ako rozsah, uplatní sa limit, kde došlo k prvému dosiahnutiu najlepších dostupných techník;
- **ochrana životného prostredia** je každé opatrenie určené na nápravu alebo zabránenie vzniku škôd, pokiaľ ide o fyzické okolie alebo o prírodné zdroje, prostredníctvom vlastných činností príjemcu, s cieľom znížiť riziko vzniku takejto škody alebo efektívnejšie využívať prírodné zdroje, vrátane opatrení na úsporu energie a využívanie obnoviteľných zdrojov energie;
- **podnik** znamená podnik v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ;
- **pomoc** je každé opatrenie, ktoré spĺňa všetky kritériá stanovené v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ
- **veľký podnik** je podnik, ktorý nemožno klasifikovať ako MSP;
- **začatie prác** je buď začiatok stavebných prác týkajúcich sa investície, alebo prvý právny záväzok objednať zariadenie alebo akýkoľvek iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo nastane skôr. Nákup pozemku a prípravné práce, ako je získanie povolení a vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, sa nepokladá za začatie prác. V prípade prevzatia je „začatie prác“ okamih nadobudnutia aktív priamo súvisiacich s nadobudnutou prevádzkarňou;
- **zásada znečisťovateľ platí** je zásada, podľa ktorej by výdavky na opatrenia, ktoré riešia znečistenie, mal znášať znečisťovateľ, ktorý spôsobuje znečistenie;
- **znečistenie** je škoda, ktorú spôsobí znečisťovateľ priamym alebo nepriamym poškodením životného prostredia alebo vytvorením podmienok vedúcich k takémuto poškodeniu fyzického okolia alebo prírodných zdrojov;

³ Ú. v. L 24, 29.1.2008, str. 8

D. ÚČEL POMOCI

Účelom pomoci je predovšetkým prispieť k zlepšeniu kvality ovzdušia znížením emisií znečisťujúcich látok a umožniť podnikom prekročiť rámec noriem Únie alebo zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia v prípade absencie noriem Únie, a to prostredníctvom podpory investičných projektov zameraných na zlepšenie ochrany ovzdušia v súlade s čl. 36 nariadenia o skupinových výnimkách.

Účelom pomoci je podporou investičných projektov definovaných v tejto schéme prispieť k účinnosti smerníc EÚ v oblasti kvality ovzdušia, najmä pokiaľ ide o smernicu 2001/81/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2001 o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie ako aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. Účel pomoci je v súlade s opatreniami Programu Čisté ovzdušie pre Európu a národnými prioritami v oblasti kvality ovzdušia definovanými v Stratégii pre redukciu PM₁₀.

E. POSKYTOVATEĽ POMOCI A VYKONÁVATEĽ SCHÉMY

Poskytovateľom pomoci a zároveň vyhlasovateľom schémy je Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „poskytovateľ“):

Ministerstvo životného prostredia SR

Nám. Ľ. Štúra 1

812 35 Bratislava

Tel.: +421 2 906 31 4333

E-mail: info@enviro.gov.sk

Webové sídlo: www.minzp.sk, www.op-kzp.sk

V súlade s implementačnou štruktúrou OP KŽP je vykonávateľom schémy Slovenská agentúra životného prostredia ako sprostredkovateľský orgán (ďalej len „vykonávateľ“):

Slovenská agentúra životného prostredia

Tajovského 28

975 90 Banská Bystrica

Tel.: +421 48 4374 175

fax.: +421 48 4374 187

E-mail: sef-bb@sazp.sk

Webové sídlo: www.sazp.sk

F. PRIJÍMATEL⁴

V rámci tejto schémy môže byť prijímateľom pomoci výlučne podnik v zmysle čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ⁵, ktorý je prevádzkovateľom zdroja znečisťovania ovzdušia, a to:

1. *právnická osoba* oprávnená na podnikanie podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka⁶, ktorá plánuje realizovať oprávnené projekty v zmysle tejto schémy,
2. *subjekt*, ktorý sa stáva účastníkom hospodárskej súťaže - všetky subjekty nespádajúce do bodu 1, ktoré vykonávajú hospodársku (nielen podnikateľskú) činnosť a sú účastníkmi hospodárskej súťaže (umiestňujú tovary alebo služby na trh) v tých hospodárskych oblastiach, do ktorých je zameraná pomoc podľa tejto schémy, bez ohľadu na ich právnu formu a spôsob financovania.

V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc podniku, voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom⁷.

V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc podniku v ťažkostiach⁸.

V súlade s nariadením o skupinových výnimkách sa táto schéma nevzťahuje na poskytnutie pomoci v nasledujúcich prípadoch:

- pomoc na činnosti súvisiace s vývozom do tretích krajín alebo členských štátov, konkrétne pomoc priamo súvisiacu s vyváženými množstvami, so zriadením a prevádzkovaním distribučnej siete alebo inými bežnými výdavkami súvisiacimi s vývoznou činnosťou;
- pomoc, ktorá je podmienená uprednostňovaním používania domáceho tovaru pred tovarom dovážaným.

⁴ V schéme uvádzaný pojem „prijímateľ“ a „žiadateľ“ nenávratného finančného príspevku je považovaný za identický s pojmom „príjemca“ štátnej pomoci, nakoľko v príslušnej legislatíve sa tieto pojmy používajú ako synonymum.

⁵ t.j. MSP, ako aj veľký podnik v zmysle definície uvedenej v článku C. tejto schémy.

⁶ Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov

⁷ Rozsudok ESD C-188/92 vo veci „Deggendorf“

⁸ Pre definíciu podniku v ťažkostiach je určujúca definícia obsiahnutá v čl. 2 ods. 18 nariadenia o skupinových výnimkách. Poskytovateľ preverí, či žiadateľ spadá pod definíciu podniku v ťažkostiach na základe údajov predložených v žiadosti o nenávratný finančný príspevok, resp. na základe verejne dostupných údajov.

- pomoc poskytovaná v odvetví rybolovu a akvakultúry podľa nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1379/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej organizácii trhov s produktmi rybolovu a akvakultúry, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 104/2009;
- pomoc poskytovaná v odvetví poľnohospodárskej prvovýroby s výnimkou kompenzácie dodatočných nákladov – iných ako nákladov na dopravu – v najvzdialenejších regiónoch podľa čl. 15 ods. 2 písm. b), pomoci pre MSP na poradenské služby, pomoci vo forme rizikového financovania, pomoci na výskum a vývoj, pomoci na inovácie pre MSP, pomoci na ochranu životného prostredia, pomoci na podporu vzdelávania a pomoci na znevýhodnených pracovníkov a pracovníkov so zdravotným postihnutím;
- pomoc poskytovanú podnikom pôsobiacim v sektore spracovania a marketingu poľnohospodárskych výrobkov, a to v týchto prípadoch:
 - i) ak je výška pomoci stanovená na základe ceny alebo množstva takýchto výrobkov kúpených od prvovýrobcov alebo umiestnených na trh príslušnými podnikmi, alebo
 - ii) ak je pomoc podmienená tým, že má byť čiastočne alebo úplne postúpená prvovýrobcom;
- pomoc na uľahčenie zatvorenia uhoľných baní neschopných konkurencie v zmysle rozhodnutia Rady 2010/787.

Táto schéma sa ďalej nevzťahuje na opatrenia štátnej pomoci, ktorých samotný obsah alebo podmienky s nimi spojené alebo ich metódy financovania predstavujú neoddeliteľné porušenie právnych predpisov Únie, a to najmä:

- opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca mal hlavné sídlo v príslušnom členskom štáte alebo aby bol usadený predovšetkým v príslušnom členskom štáte; požiadavka mať prevádzkareň alebo pobočku v členskom štáte poskytujúcom pomoc v čase vyplatenia pomoci je však dovolená;
- opatrenia pomoci, pri ktorých je poskytnutie pomoci podmienené povinnosťou, aby príjemca používal domáce výrobky alebo služby;
- opatrenia pomoci obmedzujúce možnosť príjemcov využívať výsledky výskumu, vývoja a inovácií v iných členských štátoch.

Ak podnik pôsobí vo vylúčených sektoroch uvedených vyššie a v sektoroch, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto schémy, táto schéma sa uplatňuje na pomoc poskytovanú v súvislosti s týmito ďalšími sektormi alebo na tieto ďalšie činnosti pod podmienkou, že prijímateľ zabezpečí oddelením činností alebo rozlíšením nákladov (výdavkov), aby činnosti

⁹ Ú. v. EÚ, L 354, 28.12.2013, str. 1

vykonávané vo vylúčených sektoroch neboli podporované z pomoci poskytnutej v súlade s touto schémou.

G. OPRÁVNENÉ PROJEKTY

V rámci tejto schémy možno v súlade s čl. 1 ods. 1 písm. c) nariadenia o skupinových výnimkách poskytnúť pomoc na ochranu životného prostredia.

Pomoc podľa tejto schémy je možné poskytnúť pre projekty realizované na celom území Slovenskej republiky.

Oprávnenými projektmi sú projekty, ktoré spadajú pod *Investičnú pomoc umožňujúcu podnikom ísť nad rámec noriem Únie týkajúcich sa ochrany životného prostredia alebo zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia v prípade absencie noriem Únie podľa čl. 36 nariadenia o skupinových výnimkách*

a

zároveň spadajú do nasledujúcich oblastí (aktivít) OP KŽP podporovaných v rámci špecifického cieľa 1.4.1 *Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality* Prioritnej osi 1 *Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry*:

A. Technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe

- A1. inštalovanie a modernizácia technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, najmä odľučovacích zariadení a iných koncových technológií (napr. tkaninové filtre, elektrostatické odľučovače a pod.);
- A2. opatrenia týkajúce sa zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

V súlade s čl. 2 ods. 2 písm. b) nariadenia o Kohéznom fonde na podporu v rámci tejto schémy nie sú oprávnené investície na dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady

2003/87/ES¹⁰. Preto pokiaľ ide o opatrenia uvedené v bode A.2, za **neoprávnené** budú považované **projekty zamerané na zmeny technologických postupov týkajúce sa činností uvedených v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, v rámci ktorých nie je možné z technologického hľadiska oddeliť výdavky na znižovanie emisií znečisťujúcich látok od výdavkov na znižovanie emisií skleníkových plynov.**

Pomoc podľa tejto schémy sa neposkytne na investície uskutočňované s cieľom zabezpečiť, aby podniky dosiahli súlad s normami Únie, ktoré sú už prijaté a ešte nenadobudli účinnosť.¹¹

H. OPRÁVVENÉ VÝDAVKY

Na účely tejto schémy, pokiaľ sa v texte uvádza pojem „výdavok“, rozumie sa ním aj „náklad“ podľa zákona o účtovníctve¹², a naopak, pokiaľ takýto výklad zjavne neodporuje zmyslu príslušných ustanovení tejto schémy.

Oprávnenými výdavkami sú **mimoriadne investičné výdavky** nevyhnutné na to, aby sa podnikom umožnilo ísť nad rámec platných noriem Únie alebo zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia v prípade absencie noriem Únie.¹³

Mimoriadne investičné náklady sa v súlade s čl. 36 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách stanovujú postupom upraveným v bode H.3 Osobitné ustanovenia k stanoveniu mimoriadnych investičných výdavkov tejto schémy.

H.1 Spoločné ustanovenia k oprávneným výdavkom

Oprávnenými výdavkami sú investičné výdavky na hmotné a nehmotné aktíva.

Investície do hmotných aktív¹⁴ predstavujú výdavky na obstaranie hmotného majetku ako obstarávacía cena pozemkov, budov a závodov, strojov a zariadení, pričom pri oceňovaní hmotného majetku oprávnený subjekt postupuje v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z.

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisími kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES

¹¹ Čl. 36 ods. 3 nariadenia o skupinových výnimkách

¹² § 2 ods. 4 písm. e) zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov

¹³ Čl. 36 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách

¹⁴ Čl. 2 ods. 29 nariadenia o skupinových výnimkách

o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Investície do nehmotných aktív¹⁵ predstavujú výdavky na obstaranie nehmotného majetku, t.j. obstarávacia cena patentových práv, licencií, know-how alebo iného duševného vlastníctva. Obstarávacia cena sa určuje v súlade s § 25 zákona o účtovníctve.

Oprávnené výdavky je potrebné doložiť príslušnou dokumentáciou, ktorá je prehľadná, konkrétna a aktuálna.¹⁶

Oprávnenými výdavkami sú **výdavky spĺňajúce všetky kritériá vecnej, časovej a územnej oprávnenosti v zmysle pravidiel Systému riadenia a príslušnej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok** (ďalej aj „výzva“ alebo „výzva na predkladanie žiadostí“), ktoré najmä:

- boli vynaložené počas realizácie projektu a za ďalších podmienok uvedených vo výzve,
- sú preukázateľné originálmi dokladov u prijímateľa (účtovné doklady, výpisy z účtov a pod.) a sprievodnou dokumentáciou (cenové ponuky a pod);
- sú uvedené v zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku v znení dodatkov.

Nadobudnutý majetok musí byť nový.

Výdavok sa stáva neoprávneným, ak do piatich rokov, resp. do troch rokov v prípade MSP, od záverečnej platby poskytnutej príjemcovi, nastane niektorá z nasledujúcich skutočností:

- a) skončenie alebo premiestnenie výrobných činností mimo oblasti programu;
- b) zmena vlastníctva položky infraštruktúry, ktorá poskytuje podniku neoprávnené zvýhodnenie;
- c) podstatná zmena, ktorá ovplyvňuje povahu projektu, ciele alebo podmienky realizácie, čo by spôsobilo narušenie jeho pôvodných cieľov.

Príspevok z európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) na operáciu zahŕňajúcu investície do infraštruktúry alebo výroby sa musí **vrátiť**, ak sa výrobná činnosť do 10 rokov od záverečnej platby prijímateľovi presunie mimo Únie, avšak okrem prípadu, ak je prijímateľom MSP. Prijímateľ pomoci je v týchto prípadoch povinný vrátiť sumu poskytnutého nenávratného finančného príspevku úmerne k obdobiu, kedy niektorá z vyššie

¹⁵ Čl. 2 ods. 30 nariadenia o skupinových výnimkách

¹⁶ Čl. 7 ods. 1 nariadenia o skupinových výnimkách

uvedených skutočností nastala.

Rozsah oprávnených výdavkov je stanovený v zmysle príslušných dokumentov upravujúcich poskytovanie príspevkov z EŠIF v programovom období 2014 - 2020 a bude pri zachovaní podmienok tejto schémy štátnej pomoci podrobnejšie **upravený vo výzve na predkladanie žiadostí a Príručke k oprávnenosti výdavkov.**

H.2 Spoločné ustanovenia k výdavkom, ktoré nie sú oprávnené v rámci tejto schémy

Výdavky, ktoré **nie sú priamo spojené s dosiahnutím vyššej úrovne ochrany životného prostredia**, nie sú oprávnenými výdavkami.

Neoprávnenými nákladmi sú aj náklady vynaložené na začatie prác podľa čl. 2 bod 23 prvej vety nariadenia o skupinových výnimkách pred podaním žiadosti o nenávratný finančný príspevok. V takom prípade sa celý projekt považuje za neoprávnený.

V nadväznosti na čl. 2 ods. 2 písm. b) nariadenia o Kohéznom fonde **výdavky na znižovanie emisií skleníkových plynov z činností podľa prílohy I smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES budú považované za neoprávnené.**

V zmysle čl. 69 všeobecného nariadenia oprávnené výdavky **nie sú:**

- a) úroky z dlžných súm okrem grantov poskytnutých vo forme úrokových dotácií alebo dotácií záručných poplatkov;
- b) kúpa nezastavaného a zastavaného pozemku vo výške presahujúcej 10% celkových oprávnených výdavkov na príslušný projekt;
- c) daň z pridanej hodnoty, okrem prípadov, kedy nie je možné nárokovať jej odpočet.

Oprávneným výdavkom **d'alej nie sú** iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu.

Rozsah výdavkov, ktoré nie sú oprávnené v zmysle príslušných dokumentov upravujúcich poskytovanie EŠIF v programovom období 2014-2020, bude pri zachovaní podmienok tejto schémy štátnej pomoci podrobnejšie **upravený vo výzve na predkladanie žiadostí a Príručke k oprávnenosti výdavkov.**

H.3 Osobitné ustanovenia k stanoveniu mimoriadnych investičných výdavkov

Výška oprávnených výdavkov na investíciu priamo spojenú s ochranou životného prostredia sa v súlade s čl. 36 ods. 5 nariadenia o skupinových výnimkách určuje nasledovne:

- a) ak výdavky na investíciu do ochrany životného prostredia **možno v celkových investičných výdavkoch identifikovať ako osobitnú investíciu, tieto výdavky súvisiace s ochranou životného prostredia sú oprávnenými výdavkami;**
- b) **vo všetkých ostatných prípadoch** sa výdavky na investíciu do ochrany životného prostredia identifikujú na základe **porovnania s podobnou investíciou, ktorá je menej prospešná životnému prostrediu a ktorá by sa uskutočnila aj bez pomoci.** Rozdiel medzi výdavkami na obe investície predstavuje výdavky súvisiace s ochranou životného prostredia, a teda oprávnené výdavky.

V prípade **absencie noriem Únie** a zároveň, ak **existujú normy na národnej úrovni**, sa výška oprávnených výdavkov určí vzhľadom na skutočnosť, či možno investíciu do ochrany životného prostredia v celkových investičných výdavkoch identifikovať, primerane podľa písm. a) alebo b) s tým, že sa pri stanovení mimoriadnych investičných výdavkov vychádza z limitov stanovených národnou legislatívou.

V prípade **absencie noriem Únie, ako aj noriem na národnej úrovni** sa výška oprávnených výdavkov určí podľa písm. a) tohto článku.

Pri výpočte oprávnených výdavkov podľa písm. b) sa postupuje nasledovne:

1. **Určí sa výška investičných výdavkov na zariadenie (IN1), ktoré umožňuje plniť normy Únie**, teda limity určené normami Únie v oblasti ochrany ovzdušia. Takto stanovená výška investičných výdavkov sa deklaruje aktuálnymi cenovými ponukami výrobcov príslušného zariadenia, prípadne rozpočtom potvrdeným autorizovanou osobou v zmysle príslušnej výzvy.
2. **Určí sa výška investičných výdavkov na zariadenie (IN2), ktoré je predmetom projektu**, a teda umožňuje plniť emisné limity prísnejšie ako emisné limity určené normami Únie v oblasti ochrany ovzdušia. Takto stanovená výška investičných výdavkov sa deklaruje aktuálnymi cenovými ponukami výrobcov príslušného zariadenia, prípadne rozpočtom potvrdeným autorizovanou osobou v zmysle príslušnej výzvy.

Výpočet oprávnených výdavkov (OV) žiadateľ vykoná podľa nasledovného vzorca:

$$OV = (IN2 - IN1) - \text{neoprávnené výdavky}$$

I. FORMA POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje formou nenávratného finančného príspevku (ďalej aj „NFP“), a to systémom predfinancovania, alebo systémom refundácie alebo kombináciou týchto dvoch systémov na základe predložených účtovných dokladov v súlade so Systémom finančného riadenia a príslušnou výzvou na predkladanie žiadostí. NFP sa neposkytuje formou zálohy.

Pomoc podľa tejto schémy sa považuje za transparentnú pomoc. Transparentnou pomocou sa rozumie pomoc, pri ktorej je možné vopred presne vypočítať ekvivalent hrubého grantu pomoci bez potreby vykonať posúdenie rizika.¹⁷

J. VÝŠKA A INTENZITA POMOCI

V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc, ktorej výška prekračuje strop pomoci alebo intenzitu pomoci stanovené v tomto článku.

1. Výšku pomoci predstavuje súčet jednotlivých súm vyplateného nenávratného finančného príspevku.
2. Minimálna výška pomoci nie je stanovená.
3. Maximálna výška pomoci na jeden projekt je stanovená v súlade s pravidlami stanovenými pre poskytovanie príspevku z EŠIF a pravidlami štátnej pomoci.

V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť investičnú pomoc vyššiu ako 15 miliónov EUR pre jeden podnik a jeden investičný projekt.¹⁸

Strop stanovený v predchádzajúcom odseku sa nesmie obchádzať umelým rozdeľovaním projektov.

¹⁷ Čl. 5 ods. 1 nariadenia o skupinových výnimkách

¹⁸ Čl. 4 ods. 1 písm. s) nariadenia o skupinových výnimkách

4. Intenzita pomoci je brutto výška pomoci vyjadrená ako percento oprávnených výdavkov¹⁹. Na účely výpočtu intenzity pomoci a oprávnených výdavkov sa použijú číselné údaje pred odpočítaním daní alebo iných poplatkov.

Intenzita pomoci sa vypočíta ako percento poskytnutej pomoci z oprávnených výdavkov. Pomoc splatná v niekoľkých splátkach sa diskontuje na jej hodnotu v čase jej poskytnutia. Oprávnené náklady sa diskontujú na ich hodnotu v čase poskytnutia pomoci. Ako úroková sadzba na diskontné účely sa použije diskontná sadzba uplatniteľná v čase poskytnutia pomoci. Základom pre výpočet diskontnej sadzby je základná sadzba pre výpočet referenčnej sadzby, ktorej aktuálna hodnota je uverejnená na webovom sídle www.statnapomoc.sk.

Na základe výpočtu intenzity pomoci nesmie percentuálna intenzita pomoci pre jednotlivé projekty podporované v rámci tejto presiahnuť maximálne intenzity pomoci uvedené v bode 5 tohto článku a maximálnu výšku pomoci stanovenú v bode 3 tohto článku.

Zostatok výdavkov musí prijímateľ kryť z vlastných zdrojov alebo zo zdrojov iných ako sú zdroje štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, či iné regionálne, miestne zdroje alebo zdroje EÚ.

5. Maximálna intenzita pomoci je určená v súlade s čl. 36 ods. 6 až 8 nariadenia o skupinových výnimkách nasledovne:

	Intenzita pomoci	
	Bratislavský samosprávny kraj	Trnavský samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj, Nitriansky samosprávny kraj Žilinský samosprávny kraj, Banskobystrický samosprávny kraj Prešovský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj
Malé podniky	60%	75%
Stredné podniky	50%	65%
Veľké podniky	40%	55%

¹⁹ Čl. 2 ods. 26 nariadenia o skupinových výnimkách

K. STIMULAČNÝ ÚČINOK POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy môže byť prijímateľovi pomoci poskytnutá, ak bude preukázaný jej stimulačný účinok²⁰.

V súlade s čl. 6 ods. 2 nariadenia o skupinových výnimkách sa pomoc pokladá za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak prijímateľ predložil žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vrátane povinných príloh (ďalej len „žiadost“) poskytovateľovi pred začatím práce na projekte alebo pred začatím činnosti. Ak sa projekt nezačal pred podaním žiadosti, je preukázaný motivačný účinok poskytnutej pomoci.

Obsahové náležitosti žiadosti budú stanovené v príslušnej výzve na predkladanie žiadostí.

L. ĎALŠIE PODMIENKY POSKYTNUTIA POMOCI

- Podanie žiadosti riadne, včas a vo forme určenej poskytovateľom.
- Zabezpečenie spolufinancovania projektu v požadovanej výške. Prijímateľ pomoci musí poskytnúť finančný príspevok vo forme, ktorá nezahŕňa žiadnu verejnú podporu, a to buď z vlastných zdrojov, alebo prostredníctvom externého financovania.
- Podmienka, že prijímateľ pomoci nenapĺňa definíciu podniku v ťažkostiach. Splnenie predmetnej podmienky poskytovateľ overí prostredníctvom testu podniku v ťažkostiach, ktorý je povinnou prílohou žiadosti.
- Podmienka, že voči prijímateľovi pomoci nie je vedené konkurzné konanie, reštrukturalizačné konanie, nie je v konkurze alebo v reštrukturalizácii.
- Podmienka, že prijímateľ pomoci nie je dlžníkom na daniach.
- Podmienka, že prijímateľ pomoci nie je dlžníkom na zdravotnom poistení.
- Podmienka, že prijímateľ pomoci nie je dlžníkom na sociálnom poistení.
- Podmienka zákazu vedenia výkonu rozhodnutia voči prijímateľovi pomoci.
- Podmienka neporušenia zákazu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania podľa osobitného predpisu za obdobie piatich rokov predchádzajúcich dňu predloženia žiadosti.
- Podmienka mať vysporiadané majetkovo-právne vzťahy a povolenia na realizáciu aktivít projektu.
- Podmienka, že prijímateľ pomoci ani jeho štatutárny orgán, ani žiadny člen štatutárneho orgánu, prokurista, či osoba splnomocnená zastupovať prijímateľa

²⁰ Čl. 6 nariadenia o skupinových výnimkách

pomoci v konaní o žiadosti neboli právoplatne odsúdení za trestný čin korupcie, za trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie, trestný čin legalizácie príjmu z trestnej činnosti, trestný čin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny alebo trestný čin machinácie pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe.

- Podmienka, že sa voči Prijímateľovi nenárokujú vrátenie pomoci na základe rozhodnutia Komisie, ktorým bola pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú so spoločným trhom. Splnenie predmetnej podmienky Poskytovateľ overí vo forme stanovenej v rámci výzvy na predkladanie žiadostí.
- Podmienka, že prijímateľ pomoci predloží prehľad a úplné informácie o všetkej pomoci prijatej počas predchádzajúcich dvoch fiškálnych rokov a počas prebiehajúceho fiškálneho roku, a to aj od iných poskytovateľov pomoci alebo v rámci iných schém pomoci.
- Splnenie povinnosti prijímateľa pomoci postupovať podľa zákona o verejnom obstarávaní č. 25/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- Splnenie ďalších podmienok stanovených v príslušnej legislatíve EÚ a SR a vo výzve na predkladanie žiadostí.
- Prijímateľ môže v rámci tejto schémy predložiť viac projektov.
- Prijímateľ oznamuje poskytovateľovi/vykonávateľovi každú pomoc, ktorá mu bola poskytnutá, okrem pomoci poskytnutej podľa tejto schémy, a to po dobu odo dňa podania žiadosti o nenávratný finančný príspevok do uplynutia piatich rokov od ukončenia projektu; v prípade MSP do uplynutia troch rokov od ukončenia projektu.
- Vrátenie tej časti pomoci, o ktorú bola prekročená maximálna intenzita pomoci podľa článku J. tejto schémy, v prípade, ak prijímateľ pomoci získa (kumuláciou z viacerých zdrojov) pomoc, ktorá prekračuje maximálnu intenzitu pomoci.
- Poskytovateľ/vykonávateľ uplatní nárok na vrátenie pomoci, ktorá bola použitá na iný účel, než stanovuje táto schéma.
- Poskytovateľ/vykonávateľ uplatní nárok na vrátenie pomoci, ak ju prijímateľ prevedie na iný subjekt.
- Poskytovateľ/vykonávateľ je oprávnený vyžiadať si doplňujúce informácie, ktoré súvisia s podporeným projektom pre účely posúdenia súladu projektu s podmienkami poskytnutia pomoci.

M. KUMULÁCIA POMOCI

Maximálna výška a intenzita pomoci stanovená v článku J. tejto schémy sa vzťahuje na celkovú výšku štátnej pomoci pre jeden podnik a jeden investičný projekt bez ohľadu na to, či je takáto podpora financovaná z miestnych, regionálnych, národných zdrojov alebo zo zdrojov EÚ.

Pomoc poskytnutá na základe tejto schémy sa môže kumulovať s inou pomocou, ak sa jednotlivé opatrenia pomoci týkajú rozdielnych identifikovateľných oprávnených výdavkov.²¹

Pomoc podľa tejto schémy sa v súvislosti s tými istými – čiastočne alebo úplne sa prekrývajúcimi oprávnenými výdavkami nemôže kumulovať so žiadnou inou štátnou pomocou²², ak by sa v dôsledku takejto kumulácie prekročila maximálna intenzita pomoci alebo výška pomoci stanovená podľa článku J. tejto schémy.

Pomoc podľa tejto schémy sa nesmie kumulovať s pomocou de minimis²³, pokiaľ ide o tie isté oprávnené výdavky, ak by takáto kumulácia mala za následok intenzitu pomoci, ktorá je vyššia než intenzita stanovená v článku J. tejto schémy.

N. MECHANIZMUS POSKYTOVANIA POMOCI

Pomoc podľa tejto schémy bude poskytovaná podľa pravidiel stanovených pre poskytovanie príspevku z EŠIF. Podrobné podmienky, za akých sa prijímatelia môžu uchádzať o poskytnutie pomoci, zverejní poskytovateľ v príslušnej výzve na predkladanie žiadostí o NFP.

Na poskytnutie pomoci podľa tejto schémy nie je právny nárok.

²¹ Čl. 8 ods. 3 písm. a) nariadenia o skupinových výnimkách

²² vrátane poskytovania pomoci podľa osobitného zákona, napr. zákon č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov; zákon č. 572/2004 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²³ Ú. v. EÚ L 352, 24.12.2013, s. 1

O. CELKOVÝ ROZPOČET

Indikatívna výška výdavkov plánovaných v rámci tejto schémy pre celé obdobie 2015 – 2020 je 46 000 000 EUR (zdroje EÚ).

Odhadovaný ročný objem finančných prostriedkov na realizáciu tejto schémy je 7 666 666 EUR (zdroje EÚ).

Konkrétnu výšku alokovaných finančných prostriedkov na príslušnú výzvu poskytovateľ zverejní pri vyhlásení príslušnej výzvy na predkladanie žiadostí na svojom webovom sídle.

P. TRANSPARENTNOSŤ A MONITOROVANIE

Poskytovateľ po nadobudnutí účinnosti schémy, resp. jej dodatku, zabezpečí jej zverejnenie a dostupnosť schémy v úplnom znení na svojom webovom sídle v trvaní minimálne počas obdobia jej účinnosti.

Transparentnosť schémy a zabezpečenie zverejnenia všetkých schválených žiadostí o nenávratný finančný príspevok realizuje poskytovateľ v súlade s nariadením o skupinových výnimkách, ako aj v súlade s pravidlami stanovenými pre poskytovanie príspevku z EŠIF.

Poskytovateľ na svojom webovom sídle zverejní nasledujúce informácie²⁴:

- úplné znenie schémy, vrátane dodatkov,
- súhrnné informácie o schéme alebo odkaz na prístup k nim,
- ročnú správu o uplatňovaní schémy,
- informácie o každej pomoci poskytnutej podľa tejto schémy presahujúcej 500 000 EUR

Poskytovateľ zverejní informácie o poskytnutej pomoci podľa tejto schémy presahujúcej 500 000 EUR do 6 mesiacov odo dňa poskytnutia pomoci a zostanú dostupné minimálne 10 rokov od dátumu poskytnutia pomoci. Tieto informácie budú obsahovať nasledovné údaje²⁵:

- názov prijímateľa pomoci,
- identifikačný kód prijímateľa pomoci,
- druh podniku (MSP/veľký podnik) v čase poskytnutia pomoci,

²⁴ Čl.9 nariadenia o skupinových výnimkách

²⁵ Príloha III nariadenia o skupinových výnimkách

- región, v ktorom prijímateľ sídli, na úrovni NUTS II,
- odvetvie činnosti podľa NACE na úrovni skupiny,
- suma nenávratného finančného príspevku (ekvivalent hrubého grantu) v EUR,
- nástroj pomoci (nenávratný finančný príspevok),
- dátum poskytnutia pomoci,
- účel pomoci,
- poskytovateľ pomoci,
- referenčné číslo opatrenia pomoci.

Poskytovateľ zároveň zverejňuje informácie vyžadované v rámci pravidiel EŠIF.

Poskytovateľ/vykonávateľ vedú centrálnu evidenciu pomoci, ktorá obsahuje úplné informácie o každej pomoci poskytnutej v rámci schémy a je premietnutá do IT monitorovacieho systému.

Poskytovateľ/vykonávateľ zabezpečujú zber, sledovanie a vyhodnocovanie všetkých údajov na úrovni projektov potrebných na monitorovanie pomoci, vrátane údajov nevyhnutných na sledovanie dosahovania cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni operačného programu.

Monitorovanie projektov zabezpečuje vykonávateľ v súlade s pravidlami pre poskytovanie príspevku z EŠIF.

Poskytovateľ zabezpečuje vypracovanie ročnej monitorovacej správy o poskytnutej štátnej pomoci v rámci schémy za každý kalendárny rok, ktorú predkladá Ministerstvu financií SR, a to vždy do konca februára nasledujúceho kalendárneho roka.

Poskytovateľ/vykonávateľ kontrolujú dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme.

Poskytovateľ/vykonávateľ uchovávajú podrobné záznamy s informáciami a podpornou dokumentáciou potrebnou na zistenie toho, či boli splnené všetky podmienky stanovené v schéme, 10 rokov odo dňa poskytnutia poslednej pomoci na základe schémy.²⁶

²⁶ Čl. 12 nariadenia o skupinových výnimkách

R. KONTROLA A AUDIT

Vykonávanie finančnej kontroly, vnútorného auditu, vládneho auditu alebo auditu kontrolnými orgánmi EÚ (ďalej aj „kontrola a audit“) poskytnutej pomoci vychádza z legislatívy EÚ (všeobecné nariadenie; vykonávacie nariadenie a nariadenie Rady ES č. 2185/96²⁷ z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi) a z legislatívy SR (zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Subjektmi zapojenými do finančnej kontroly a auditu sú:

- a) poverení zamestnanci poskytovateľa a Ministerstva financií SR;
- b) Najvyšší kontrolný úrad SR;
- c) správy finančnej kontroly;
- d) kontrolné orgány EÚ;
- e) útvar vnútorného auditu poskytovateľa a Ministerstvo financií SR;
- f) Slovenská agentúra životného prostredia.

Prijímateľ pomoci umožňuje poskytovateľovi vykonanie vládneho auditu použitia pomoci a preukazuje oprávnenosť vynaložených výdavkov a dodržanie podmienok poskytnutia pomoci.²⁸

Poskytovateľ/vykonávateľ kontrolujú dodržanie podmienok, za ktorých sa pomoc poskytla, ako aj ostatné skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na správnosť a účelovosť poskytnutej pomoci. Poskytovateľ/vykonávateľ kontrolujú predovšetkým hospodárnosť a účelnosť použitia poskytnutej pomoci a dodržanie podmienok zmluvy a schémy. Za týmto účelom sú poskytovateľ/vykonávateľ oprávnení vykonať kontrolu priamo u prijímateľa pomoci.

Prijímateľ pomoci vytvára zamestnancom vykonávajúcim kontrolu a audit primerané podmienky na riadne a včasné vykonanie kontroly a auditu a poskytuje im potrebnú súčinnosť a všetky vyžiadané informácie a listiny týkajúce sa najmä riešenia projektu, stavu jeho rozpracovanosti, špecifikácie použitia pomoci, jej predpokladané ďalšie použitie atď.

Prijímateľ zabezpečí prítomnosť osôb zodpovedných za realizáciu aktivít projektu a zdrží sa

²⁷ Ú. v. ES, L 292, 15.11.1996, str. 2, mimoriadne vydanie v slovenskom jazyku: Kapitola 09 Zväzok 01 str. 303-306

²⁸ § 19 ods. 1 zákona o štátnej pomoci

konania, ktoré by mohlo ohroziť začatie a riadny priebeh výkonu kontroly a auditu.

Prijímateľ prijme bezodkladne opatrenia na nápravu zistených nedostatkov uvedených v správe z kontroly a auditu v lehote stanovenej osobami oprávnenými na výkon kontroly a auditu. Prijímateľ zašle osobám oprávneným na výkon kontroly a auditu písomnú správu o splnení opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov bezodkladne po ich splnení a taktiež o odstránení príčin ich vzniku.

Prijímateľ upraví v zmluve s dodávateľom projektu účasť dodávateľa projektu v prípade výkonu kontroly a auditu súvisiaceho s dodávaným tovarom, prácami a službami kedykoľvek počas platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP oprávnenými osobami. Prijímateľ v zmluve s dodávateľom projektu tiež upraví podmienky pre dodávateľa na poskytnutie všetkej potrebnej súčinnosti dodávateľa voči oprávneným osobám.

S. PLATNOSŤ A ÚČINNOSŤ SCHÉMY

Schéma nadobúda platnosť a účinnosť dňom uverejnenia v Obchodnom vestníku. Poskytovateľ zabezpečí uverejnenie schémy na svojich webových stránkach v súlade s čl. 9 nariadenia o skupinových výnimkách.

Zmeny v schéme je možné vykonať formou písomných dodatkov ku schéme, pričom každý dodatok nadobúda účinnosť dňom jeho zverejnenia v Obchodnom vestníku.

Zmeny v schéme, s výnimkou zmien formálneho a administratívneho charakteru, budú oznámené EK formou súhrnných informácií.

Zmeny schémy, ktoré by mali za následok to, že priemerný ročný rozpočet na štátnu pomoc podľa tejto schémy by presiahol 150 mil. EUR, nie je možné vykonať.

Zmeny v legislatíve EÚ uvedenej v článku B. tejto schémy alebo v akejkoľvek s ňou súvisiacej legislatíve musia byť premietnuté do schémy v priebehu šiestich mesiacov od nadobudnutia ich účinnosti.

Účinnosť schémy končí dňa 31. decembra 2020. Žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku je potrebné predložiť najneskôr 30. júna 2020. Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku je právnym aktom, na základe ktorého je pomoc považovaná za poskytnutú, pričom deň nadobudnutia jej účinnosti sa považuje za deň

poskytnutia pomoci. Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku s prijímateľmi pomoci je možné uzatvárať po schválení žiadosti tak, aby nadobudli účinnosť do 31. decembra 2020. Preplácanie oprávnených výdavkov skončí 31. decembra 2023.

T. PRÍLOHY

Súčasťou schémy je nasledujúca príloha:

1. Definícia MSP - Vymedzenie pojmov týkajúcich sa malých a stredných podnikateľov uvedené v prílohe I. k nariadeniu Komisie (ES) č. 651/2014 zo 17.6.2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy, Úradný vestník EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1

PRÍLOHA I k Nariadeniu Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy

Vymedzenie pojmov týkajúcich sa MSP

Článok 1

Podnik

Za podnik sa považuje každý subjekt, ktorý vykonáva hospodársku činnosť bez ohľadu na jeho právnu formu. Sem patria najmä samostatne zárobkovo činné osoby a rodinné podniky, ktoré vykonávajú remeselnícke alebo iné činnosti, a partnerstvá alebo združenia, ktoré pravidelne vykonávajú hospodársku činnosť.

Článok 2

Počet pracovníkov a finančné limity určujúce kategórie podnikov

1. Kategóriu mikropodnikov, malých a stredných podnikov („MSP“) tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 mil. EUR a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 43 mil. EUR.
2. V rámci kategórie MSP sa malý podnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 50 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 10 mil. EUR.
3. V rámci kategórie MSP sa mikropodnik definuje ako podnik, ktorý zamestnáva menej ako 10 osôb a ktorého ročný obrat a/alebo celková ročná súvaha nepresahuje 2 mil. EUR.

Článok 3

Typy podnikov, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm

1. „Samostatný podnik“ je každý podnik, ktorý nie je zatriedený ako partnerský podnik v zmysle odseku 2 alebo ako prepojený podnik v zmysle odseku 3.
2. „Partnerské podniky“ sú všetky podniky, ktoré nie sú zatriedené ako prepojené podniky v zmysle odseku 3 a medzi ktorými je takýto vzťah: podnik (vyššie postavený podnik) vlastní, buď

samostatne alebo spoločne s jedným alebo viacerými prepojenými podnikmi v zmysle odseku 3, 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv iného podniku (nižšie postavený podnik).

Podnik sa však môže klasifikovať ako samostatný, teda ako podnik, ktorý nemá žiadne partnerské podniky, aj keď nižšie uvedení investori tento limit 25 % dosiahnu alebo prekročia, za predpokladu, že títo investori nie sú prepojení v zmysle odseku 3 individuálne alebo spoločne s príslušným podnikom:

- a) verejné investičné spoločnosti, spoločnosti investujúce do rizikového kapitálu, fyzické osoby alebo skupiny fyzických osôb pravidelne vykonávajúce rizikové investičné aktivity, ktoré investujú vlastný kapitál do nekótovaných podnikov (podnikateľskí anjeli), za predpokladu, že celkové investície týchto podnikateľských anjelov v rovnakom podniku sú nižšie ako 1 250 000 EUR;
- b) univerzity alebo neziskové výskumné strediská;
- c) inštitucionálni investori vrátane regionálnych rozvojových fondov;
- d) orgány miestnej samosprávy s ročným rozpočtom nižším ako 10 mil. EUR a s menej ako 5 000 obyvateľmi.

3. „Prepojené podniky“ sú podniky, medzi ktorými je niektorý z týchto vzájomných vzťahov:

- a) podnik má väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v inom podniku;
- b) podnik má právo vymenovať alebo odvolať väčšinu členov správneho, riadiaceho alebo dozorného orgánu iného podniku;
- c) podnik má právo dominantne pôsobiť na iný podnik na základe zmluvy uzatvorenej s týmto podnikom alebo na základe ustanovenia v jeho spoločenskej zmluve alebo stanovách;
- d) podnik, ktorý je akcionárom alebo členom iného podniku, sám kontroluje na základe zmluvy s inými akcionármi tohto podniku alebo členmi tohto podniku väčšinu hlasovacích práv akcionárov alebo členov v tomto podniku.

Vychádza sa z predpokladu, že dominantný vplyv neexistuje, ak sa investori uvedení v odseku 2 druhom pododseku nezapoja priamo alebo nepriamo do riadenia príslušného podniku – bez toho, aby boli dotknuté ich práva ako akcionárov.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom zo vzťahov uvedených v prvom pododseku prostredníctvom jedného alebo viacerých iných podnikov alebo prostredníctvom niektorého z investorov uvedených v odseku 2, sa tiež považujú za prepojené.

Podniky, ktoré sa nachádzajú v niektorom z týchto vzťahov prostredníctvom fyzickej osoby alebo skupiny fyzických osôb konajúcich spoločne, sa tiež považujú za prepojené podniky, ak svoju

činnosť alebo časť svojej činnosti vykonávajú na rovnakom relevantnom trhu alebo na príbližných trhoch.

Za „príbližný trh“ sa považuje trh pre výrobok alebo službu, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššej alebo nižšej pozícii vo vzťahu k relevantnému trhu.

4. Okrem prípadov uvedených v odseku 2 druhom pododseku sa podnik nemôže považovať za MSP, ak 25 % alebo viac imania alebo hlasovacích práv je priamo alebo nepriamo kontrolovaných spoločne alebo individuálne jedným alebo viacerými verejnými orgánmi.
5. Podniky môžu poskytnúť vyhlásenie o postavení ako samostatný podnik, partnerský podnik alebo prepojený podnik vrátane údajov týkajúcich sa limitov stanovených v článku 2. Vyhlásenie sa môže poskytnúť aj vtedy, keď je imanie rozptýlené tak, že nie je možné presne určiť, kto je jeho držiteľom; v takomto prípade podnik môže poskytnúť vyhlásenie v dobrej viere, že môže odôvodnene predpokladať, že jeden podnik v ňom nevlastní alebo spoločne navzájom prepojené podniky v ňom nevlastnia 25 % alebo viac. Takéto vyhlásenia sa poskytnú bez toho, aby boli dotknuté kontroly alebo vyšetrovania stanovené podľa vnútroštátnych pravidiel alebo pravidiel Únie.

Článok 4

Údaje používané pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm a referenčné obdobie

1. Údajmi používanými pri výpočte počtu pracovníkov a finančných súm sú údaje týkajúce sa posledného schváleného účtovného obdobia a vypočítané na ročnom základe. Zohľadňujú sa odo dňa účtovnej závierky. Výška zvoleného obratu sa vypočíta bez dane z pridanej hodnoty (DPH) a iných nepriamych daní. Ak podnik v deň účtovnej závierky zistí, že na ročnom základe prekročil počet pracovníkov alebo finančné limity stanovené v článku 2, alebo klesol pod tento počet pracovníkov a finančné limity, nebude to mať za následok stratu alebo nadobudnutie statusu stredného alebo malého podniku alebo mikropodniku, pokiaľ sa tieto limity neprekročili v dvoch po sebe nasledujúcich účtovných obdobiach.
2. V prípade novozaložených podnikov, ktorých účtovné uzávierky ešte neboli schválené, sa uplatnia údaje získané čestným odhadom vykonaným v priebehu finančného roku.

Článok 5

Počet pracovníkov

Počet pracovníkov zodpovedá počtu ročných pracovných jednotiek (RPJ), t. j. počtu osôb, ktoré v príslušnom podniku alebo v jeho mene pracovali na plný úväzok počas celého posudzovaného referenčného roku. Práca osôb, ktoré nepracovali celý rok, práca osôb, ktoré pracovali na kratší pracovný čas bez ohľadu na jeho trvanie, a práca sezónnych pracovníkov sa započítava ako podiely RPJ. Pracovníkmi sú:

- a) zamestnanci;
- b) osoby pracujúce pre podnik v podriadenom postavení, ktoré sa podľa vnútroštátnych právnych predpisov považujú za zamestnancov;
- c) vlastníci - manažéri;
- d) partneri vykonávajúci pravidelnú činnosť v podniku, ktorí majú finančný prospech z podniku.

Učni alebo študenti, ktorí sa zúčastňujú na odbornom vzdelávaní na základe učňovskej zmluvy alebo zmluvy o odbornom výcviku, sa nepovažujú za pracovníkov. Doba trvania materskej alebo rodičovskej dovolenky sa nezapočítava.

Článok 6

Vyhotovenie údajov o podniku

1. V prípade samostatného podniku sa údaje vrátane počtu pracovníkov určujú výlučne na základe účtovnej závierky tohto podniku.
2. Údaje o podniku, ktorý má partnerské podniky alebo prepojené podniky, vrátane údajov o počte pracovníkov sa určia na základe účtovnej závierky a iných údajov o podniku alebo, ak je k dispozícii, podľa konsolidovanej účtovnej závierky podniku alebo konsolidovanej účtovnej závierky, do ktorej bol podnik zahrnutý prostredníctvom konsolidácie.

K údajom uvedeným v prvom pododseku sa pripočítajú údaje každého partnerského podniku príslušného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu. Výsledok je úmerný percentuálnemu podielu imania alebo hlasovacích práv (podľa toho, ktorá z hodnôt je vyššia). V prípade krížových podielov sa použije vyšší z týchto percentuálnych podielov.

K údajom uvedeným v prvom a druhom pododseku sa pripočíta 100 % údajov každého podniku, ktorý je priamo alebo nepriamo prepojený s príslušným podnikom, ak už tieto údaje neboli

zahrnuté prostredníctvom konsolidácie do účtovnej závierky.

3. Na účely uplatnenia odseku 2 sa údaje partnerských podnikov príslušného podniku odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú. K týmto údajom sa pripočíta 100 % údajov podnikov, ktoré sú prepojené s týmito partnerskými podnikmi, pokiaľ ich účtovné údaje už nie sú zahrnuté prostredníctvom konsolidácie.

Na účely uplatnenia toho istého odseku 2 sa údaje podnikov, ktoré sú prepojené s príslušným podnikom, odvodzujú z ich účtovných závierok a ostatných údajov – konsolidovaných, ak existujú.

K týmto údajom sa pomerne pripočítajú údaje každého prípadného partnerského podniku tohto prepojeného podniku, ktorý sa nachádza bezprostredne vo vyššom alebo nižšom postavení vo vzťahu k nemu, pokiaľ už tieto údaje neboli zahrnuté do konsolidovanej účtovnej závierky v podiele zodpovedajúcom prinajmenšom percentuálnemu podielu určenému v odseku 2 druhom pododseku.

4. Ak sa v konsolidovanej účtovnej závierke neuvádzajú za daný podnik údaje o pracovníkoch, čísla týkajúce sa pracovníkov sa vypočítajú úmerne na základe súhrnu údajov z jeho partnerských podnikov a pripočítaním údajov z podnikov, s ktorými je príslušný podnik prepojený.